

РЕЙ БРЕДЪРИ ЗЛАТНИТЕ ЯБЪЛКИ НА СЛЪНЦЕТО

Превод от английски: [Неизвестен], 1970

chitanka.info

— На юг! — каза Капитана.

— Но нали в пространството няма посоки? — обади се някой от екипажа.

— Когато пътуваш към Слънцето — отвърна Капитана — и всичко около тебе става златисто и горещо, тогава се движиш само в една посока. — Той затвори очи и си представи искрящата, нажежена, далечна твърд и дъхът му запълзя леко из устата. — На юг! — кимна си той сам. — На юг!

Ракетата им се казваше „Копя де Оро“, наричана още „Прометей“ или „Икар“, а крайната им цел беше огненото пламне на Слънцето. Преди да заминат, натовариха на ракетата почти две хиляди бутилки с лимонада и хиляда с бира, за да имат из път. И докато Слънцето кипеше пред тях, те си спомниха отдавна четени стихове:

— „Златните ябълки на Слънцето“?

— Това е от Йейтс.

— „Не се страхувай вече от палецото Слънце“?

— Шекспир, разбира се!

— „Златната чаша“? — Стайнбек. „Златното гърне“? — Стефенс.

Ами какво ще кажете за делвата със злато, закопана под дъгата? Ето ви име за нашия маршрут! Дъга!

— Каква е температурата?

— Хиляда градуса по Фаренхайт.

Капитана погледна през големия затъмнен люк. Там наистина блестеше Слънцето. Отдавна мечтаеше той да отиде на това Слънце и да откъсне част от неговата плът.

Корабът съчетаваше в себе си хладния разум с разгорещената фантазия. Из коридорите от лед и млечнобял скреж се гонеха снежинки. Там бушуваше истинска зима. И ако някоя искра или огнен лъх от огромната пещ, зейнала зад дебелиите стени на кораба, проникне вътре, снежната студена февруарска зима щеше да налети направо върху огъня.

Аудиотермометърът прошепна в полярната нощ:

— Температура две хиляди градуса.

„Падаме — помисли си Капитана, — също като снежинка, долетяла от недрата на прохладния юни, за да го смени с горещия юли и накрая с морния зной на август.“

— Три хиляди градуса по Фаренхайт.

Дълбоко под снега бучаха машините, заскрежените змиевидни серпантини на хладилната инсталация туптяха и издишваха студ.

— Четири хиляди градуса по Фаренхайт.

Падане. Лято. Юни.

— Пет хиляди по Фаренхайт.

Най-после Капитана проговори:

— Сега докосваме Слънцето.

Очите на всички заблестяха като разтопено злато.

— Седем хиляди градуса.

Странно, дори безчувственият стоманен глас на термометъра се вълнуваше.

— Колко е часът? — попита някой.

Всички се засмяха. Защото сега съществуваше само Слънцето. То беше и посока, и цел, и време. Слънцето гореше минутите, секундите и часовете, времето и вечността, гореше клепачите и тъмните вселени на скрития мозък, заличаваше съня и сладкия спомен за прохладни земни вечери.

— Внимание!

— Капитане!

Бретън, помощник-капитанът, се строполи върху палубата. Топлината, животът и кислородът изтичаха със свистене от пробития му защитен костюм.

— Бързо!

Скрежът вече рисуваше чудновати кристали по лицето му. Всички го наобиколиха.

— Дефект в костюма, Капитане. Мъртъв е.

Замръзнал.

И те погледнаха към другия термометър, който показваше, че в кораба царува студена зима.

Капитана се взря в замръзналата човешка фигура, покрита с блестящи кристали и ледени висулки: „Каква жестока ирония! Човек се страхува от огъня, а умира от студ!“

После се обърна.

— Няма време, няма време! Оставете го!

Почувствува как езикът му отново се раздвижва.

— Температура?

Циферблатът отскочи на четири хиляди градуса.

— Вижте, вижте!

Една висулка се топеше. Капитана изви глава към тавана. Осветена сякаш от мощен прожектор, в съзнанието му изплува ярка картина от неговото детство. Като малко момче той се надвесваше сутрин през прозореца, вдъхваше хладния въздух, ухаещ все още на сняг, и гледаше как Слънцето блести в последната ледена висулка. Като бяло вино изтичаше студената кръв на лудия април по кристалната висулка. Декемврийското страшилище вече беше смешно и безопасно и накрая проехтяваше самотният звън на последната висулка, паднала върху градинската пътека.

— Помощната помпа е повредена, Капитане. Ледът се топи. Замразяването е преустановено.

Над тях се изля топъл дъжд. Капитана се огледа:

— Намерете повредата! Бързо!

Всички се втурнаха да помагат. Капитана се наведе над машините и усети как ръцете му опипват студения метал, как се заравят и търсят повредата. Докато работеше, разбра, че се намира само на една крачка от непоправимото. Представи си как ледените стени на кораба изчезват и хората — голи и беззащитни — бягат, викат и се блъскат объркано. А Вселената е тъмен кладенец, целият обрасъл в мъх, който удавя виковете и ужасите на живота. Извикай с пълен глас и писъкът ще се задуши още в гърлото. Хората искат да викат и да живеят и продължават да се блъскат и напират като мравки в подпалена кибритена кутийка.

— Ето тук!

Сега той работеше в тихия топъл дъжд, който се изливаше над горната палуба. Търсеше повредата на помощната помпа. „Когато то дойде, това ще бъде най-бързата смърт в цялата история на човечеството. Един миг, един вик, после топла светкавица и накрая само пламъците на огнената пещ. Те ще шепнат във Вселената нещо, което никой няма да чуе. А мислите, подобно на дъх от ягоди, ще се носят из нажежения въздух дълго, след като телата ще са мъртви и овъглени. — Той потрепера. — Пълно унищожение. Та ние сме свикнали на по-бавна смърт — смърт, която се измерва с минути и часове. Дори двамадесет секунди са цяла вечност в сравнение с бързината на това гладно чудовище, зейнало насреща ни и готово да ни погълне.“

— Капитане, ще се отдалечим или ще останем тук?

— Пригответе специалната чаша и довършете това тук!

Той доближи до огромната чаша и пъкна ръка в механичната ръкавица. Всяко трепване на пръстите му задвижваше една голяма конструкция на ръка с метални пръсти. Ето металната ръка сграбчва чашата, плавно се отделя от корпуса на кораба и се плъзва към пламтящата пещ, към невидимото тяло, към безплътната снага на Слънцето.

„Преди милиони години — мислеше си Капитана, докато движеше пръсти, — преди милиони години един първобитен човек от студения север видял как треснал гръм и повалил едно дърво. И докато другите тичали, обхванати от панически ужас, той сграбчил с голи ръце горящ клон и надал победоносен вик. Огънят парел ръцете му, но той тичал напред, като бранел с тялото си пламъка от дъжда. Стигнал до пещерата, засмял се радостно, хвърлил огъня върху купчина сухи листа и донесъл лято на себеподобните си. После всички от племето допълзели до огъня, протегнали колебливо ръце да се сгреят и също се засмели. Чудният дар на огъня бил вече техен.“

— Капитане!

Само няколко секунди бяха необходими на празната чаша да докосне огъня.

„Ето ни днес тук — мислеше Капитана, — пред един нов огън, който ще осветява пътя ни в студената Вселена и ще бъде нов дар за хората. Защо?“

Той знаеше отговора, преди да си зададе въпроса.

„Защото земните атоми са жалки, защото нашите познания са нищожно малки. Само Слънцето знае това, което ние искаме да знаем, само то крие голямата тайна. И после да дойдеш тук да поиграеш на гоненица с него, да нанесеш удара и да избягаш — това наистина е славна работа. Това е гордостта и суетата на насекомите, които се надяват да ужилят лъва и да избягнат възмездието. И да извикаме: — Гледайте, ние успяхме! Ето нашата чаша, пълна с енергия, с огън, с радост! Наречете го, както щете, но то ще даде сила на нашите градове и ще кара корабите ни, ще осветява библиотеките, ще закалява децата ни, ще ни дава насъщния и ще съхранява знанията ни за хиляди години. Ето добри хора, пийте от тази чаша! Стоплете се, вие, измръзнали от дългата нощ и невежеството, от продължителните студове на суеверието, от вихрушката на незнанието и от големия

страх към тъмнината, който владее сърцето на всеки човек. Ето, ние протягаме ръка към вас...”

— Гледайте!

Чашата се потопи в Слънцето, загреба малко от божествената плът, от кръвта на Вселената, от блестящата мисъл и ослепителната философия, които образуват галактики, задвижват и помитат планети, създават и отнемат живот.

— Какво ли ще стане, когато приберем чашата? Ами тази допълнителна топлина сега, когато помпата е повредена?

— Помпата е в исправност, Капитане!

— Затворете капака на чашата и я приберете бавно.

Красивата метална ръка потрепера и потъна в тишината на кораба. От чашата се стичаха златни цветя и бели звезди, тя се плъзна безшумно в недрата на ракетата и замря. Аудиотермометърът изпищя, охлаждащата система зарита, амонячните течности заудряха по стените като внезапно разбунтувала се кръв на полудял човек.

— А сега?

Всички чакаха. Пулсът на кораба биеше до пръсване, сърцето туптеше задъхано, студената кръв препускаше безспир. Ледът по тавана престана да капе и замръзна отново.

— Хайде да се махаме бързо!

Смениха посоката и побягнаха. Постепенно сърцето на кораба забави лудия си бяг, гласът на термометъра ритмично запя за сменяне на сезоните. Една мисъл гореше в съзнанието на всички. Все по-далеч и по-далеч от огъня и пламъците, от горещината, от златното жълто и нажеженото бяло. След двайсетина часа те ще изключат охлаждащите устройства и зимата в кораба ще отмре. Скоро ще се движат през такава студена нощ, че сигурно ще се наложи да използват новата пещ на кораба, за да почерпят топлина от скрития огън, който носят като неродено дете.

Връщаха се обратно. Капитана се зае с мъртвото тяло на Бретън, заровено в преспа сняг. Изведнъж се сети за едно стихотворение, което беше написал преди много години:

*„Понякога аз виждам пламтящото дърво на
Слънцето,*

*златните му плодове се полюляват и блестят в
безкрая
неговите ябълки, разядени от земното притегляне,
излъчващи, разпръскващи божествената тайна...“*

Дълго стоя Капитана край мъртвото тяло.

„Тъжно ми е — мислеше той. — Чувствувам се като момче, което се връща в къщи с букет от диви цветя.“

— Сега какво — въздъхна той със затворени очи. — Накъде да се отправим сега?

Хората му го бяха наобиколили.

— Когато изминеш дълъг път, когато достигнеш Слънцето, докоснеш го и се откопчиш от него, къде отиваш след това? Къде отиваш, когато се отдалечиш от горещината, от леността и от ослепителната светлина на лятото?

Всички го чакаха да произнесе единствената дума. Чакаха го да сбере цялата прохлада и белота на думата, нейната чудна свежест, видяха как тя се спира на езика му, как се топи като ледено парченце в устата му.

Усмихва се, като че ли го бе докоснал прохладен ветрец в зноя на горещо пладне, и каза:

— На север!

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 22/1970 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.